

รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนโยบาย
มาตรการในสหภาพยุโรปประกอบ
ข้อเสนอแนะนโยบายด้านวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศไทย

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดตั้ง
บริษัท **STARTUP** ในยุโรป

มิถุนายน 2559

สำนักงานที่ปรึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการจัดตั้งบริษัท Startup ในยุโรป

*แถลงการณ์เรื่องการเป็นผู้ประกอบการใหม่และการสร้างนวัตกรรม
เพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจในสหภาพยุโรป*

สภาพเศรษฐกิจในสหภาพยุโรปยังเต็มไปด้วยความท้าทายอย่างมาก คณะกรรมาธิการยุโรปคาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. 2016 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของสหภาพยุโรปจะลดลงร้อยละ 0.4 อย่างไรก็ตามการเติบโตทางเศรษฐกิจด้านอินเทอร์เน็ตสามารถพลิกฟื้นสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำนี้ได้โดยการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนนับล้านผ่านการจ้างงาน การสร้างทักษะใหม่ และหยิบยื่นความหวังต่ออนาคตอันสดใสได้

งานวิจัยของบริษัท Boston Consulting Group คาดการณ์ว่าสภาพเศรษฐกิจด้านอินเทอร์เน็ตในตลาดของประเทศที่พัฒนาแล้วในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ G20 จะมีการเติบโตถึงร้อยละ 8 ต่อปี ในอีก 5 ปีข้างหน้า ส่วนในตลาดของประเทศกำลังพัฒนาคาดว่าจะมีการเติบโตถึงร้อยละ 18 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วกว่าธุรกิจภาคอื่น ๆ เทคโนโลยีดิจิทัลจะส่งผลให้เกิดการสร้างสรรค์ธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ และทำให้เกิดการสร้างงานและความมั่งคั่งในแนวใหม่

การเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงขาขึ้นเช่นนี้จะช่วยรักษาความมั่นคงของยุโรปในอนาคตได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความเข้มแข็ง มีความคล่องตัวและรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ แต่เราจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางความก้าวหน้าและทำลายศักยภาพอันรุ่งเรืองของภาคธุรกิจนี้ สหภาพยุโรปต้องมั่นนโยบาย วัตถุประสงค์การ และความมุ่งมั่นที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ ในปัจจุบันนี้เห็นได้ว่าธุรกิจ Startup ในยุโรปไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการขยายกิจการเหมือนธุรกิจใภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก และไม่ได้มีสภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความมั่นใจในการเริ่มทำธุรกิจ Startup

ปัจจุบันนี้เราไม่สามารถคาดหวังให้ธุรกิจขนาดใหญ่หรือภาครัฐเป็นแหล่งจ้างงานหลักได้อีกต่อไป ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีการเลิกจ้างงานหลายล้านตำแหน่ง และตำแหน่งงานดังกล่าวจะไม่กลับมาอีกในอนาคต การเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้เป็นกลไกสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกามานานแล้ว แต่ในยุโรปไม่ได้มีการเพาะบ่มการเป็นผู้ประกอบการใหม่อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยในการส่งเสริมให้ทำธุรกิจ Startup นั้น จะทำเพียงแค่การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายนั้นไม่ได้ แต่เราจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีคิดเชิงธุรกิจด้วย

นาง Neelie Kroes รองประธานคณะกรรมการธิการยุโรปได้จัดตั้งสมาคมธุรกิจ Startup แห่งยุโรป (The Startup Europe Leaders Club) ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการอิสระที่ทำธุรกิจด้านเทคโนโลยี เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านการเสริมความแข็งแกร่งให้แก่แวดวงผู้ประกอบการเว็บไซต์ในยุโรป ในเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 2013 นาง Neelie Kroes ได้เชิญกลุ่มผู้ประกอบการอิสระนี้มาจัดทำ แลกเปลี่ยนส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ และตั้งแต่เดือนมิถุนายนปี ค.ศ. 2013 เป็นต้นมา ข้อเสนอแนะที่จัดทำโดยกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ด้านเว็บไซต์ก็ได้รับการสนับสนุนจาก the Founders Forum ที่กรุงลอนดอน ซึ่ง The Founders Forum เป็นกลุ่มผู้ประกอบการนานาชาติที่ดีที่สุด ที่มีสมาชิกเป็นประธานกรรมการบริหารบริษัทและนักลงทุนในด้านสื่อและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการผลักดันธุรกิจ Startup ของยุโรป มีดังนี้

- เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างบุคคล ธุรกิจ และองค์กรที่สร้างและขยายวงจรธุรกิจ Startup
- เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแม่แบบที่ดีให้กับผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ
- เพื่อยกย่องธุรกิจ Startup ที่มีความริเริ่ม และช่วยให้ธุรกิจ Startup สามารถขยายกิจการและมีโอกาสรับทุนสนับสนุนจากโครงการ Horizon 2020

คำแนะนำจากประสบการณ์ของนักธุรกิจชาวยุโรปหลายสิบคนที่คิด สร้าง และขยายธุรกิจจนประสบความสำเร็จ ได้ถูกรวบรวมและนำมาถกเถียงกันจนเป็นข้อปฏิบัติ 22 ข้อดังนี้ เพื่อช่วยให้การทำธุรกิจ Startup ในยุโรปมีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุด

1. การศึกษาและทักษะต่าง ๆ

คณะกรรมการธิการยุโรประบุว่าเด็กต้องได้รับการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 190,000 คนจากประเทศในยุโรป 27 ประเทศ พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20 ไม่เคยหรือเกือบจะไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนที่โรงเรียน และพบว่าการอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูมีไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงควรปรับปรุงโดยดำเนินแนวทางตามข้อเสนอแนะดังนี้

- ต้องทำให้ครูมีความมั่นใจและมีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ทันกับโลกปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่คอมพิวเตอร์หรือการสื่อสารโทรคมนาคมอีกต่อไปแล้ว แต่เทคโนโลยีดิจิทัลปรากฏอยู่ในทุกแง่มุมของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยทางประวัติศาสตร์ การศึกษา ศิลปะ คณิตศาสตร์ขั้นสูง ภูมิศาสตร์ และอื่น ๆ เด็กรุ่นใหม่เกิดมาในโลกดิจิทัลซึ่งมีสภาพแวดล้อม

แตกต่างกับสมัยที่ครูเป็นเด็ก ถ้าเราต้องการให้คนรุ่นต่อไปใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างโลกที่ดีขึ้น เราต้องสร้างครูซึ่งมีหน้าที่อบรมสั่งสอนลูกหลานของเราให้สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่วด้วย

- ต้องสอนให้เด็กรู้หลักการ กระบวนการ และมีความปรารถนาในการเป็นผู้ประกอบการตั้งแต่อายุยังน้อย

ถ้าเราต้องการให้เด็กเป็นผู้ประกอบการเมื่อเขาโตขึ้น เราก็ต้องสอนเขาตั้งแต่เด็ก เราต้องทำให้พวกเขาสนใจและค่อย ๆ เติมความอยากและความภาคภูมิใจในการเป็นผู้ประกอบการ เราไม่ได้คาดหวังให้เด็กอายุ 12 ปีตั้งบริษัทเองได้ แต่เด็กอายุ 12 ปีควรจะรู้จักคิด และตรวจสอบว่าความคิดนั้นสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์หรือการบริการได้หรือไม่ เรามีเครื่องมือและความรู้อยู่แล้ว เราต้องกระตุ้นให้เด็กเกิดแรงปรารถนาในการเป็นผู้ประกอบการให้ได้

- ต้องกระตุ้นให้นักศึกษาเริ่มทำธุรกิจตั้งแต่ยังไม่จบการศึกษา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา นักศึกษาร้อยละ 20 ที่สถาบัน CalTech มหาวิทยาลัย Stanford และมหาวิทยาลัย Berkeley เริ่มทำธุรกิจตั้งแต่ยังไม่จบการศึกษา การเริ่มทำธุรกิจทำให้นักศึกษาได้ลงจัดตั้งและบริหารกิจการในขณะที่ยังอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบจากมหาวิทยาลัย เหมือนมีตาข่ายนิรภัยรองรับถ้าแผนธุรกิจล้มเหลว แต่ถ้าเริ่มเมื่อถึงเวลาจบการศึกษา ความกล้าเสี่ยงของนักศึกษาจะลดน้อยลง ทั้งที่ความกล้าเสี่ยงนี้เองเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พวกเขากล้าเริ่มทำธุรกิจ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเปิดวิชาที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการให้มากขึ้นและสร้างเครือข่ายศูนย์ผู้ประกอบการของนักศึกษาที่ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนทุนให้พวกเขาสามารถสร้างฝันให้เป็นจริง

- ต้องเตรียมบัณฑิตให้เข้าสู่ตลาดแรงงานรูปแบบใหม่

ทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันแตกต่างจากทักษะเมื่อสิบปีที่แล้วโดยสิ้นเชิง ในขณะที่มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้ขยับตัวในการปรับหลักสูตรหรือเพิ่มเครื่องมือและทักษะใหม่ ๆ ให้บัณฑิต ในระยะต้น (1-2 ปี) ประเทศในสหภาพยุโรปควรเปิดวิชาทักษะดิจิทัลที่จะช่วยให้บัณฑิตมีทักษะดิจิทัลเบื้องต้น เป็นบุคคลที่มีคุณค่าสำหรับนายจ้างมากขึ้น ในแผนระยะกลาง (2-3 ปี) มหาวิทยาลัยในสหภาพยุโรปควรเพิ่มเนื้อหาด้านดิจิทัลในวิชาต่าง ๆ เกือบทุกวิชา และมีระบบการสนับสนุนนักศึกษาในการทำงานพิเศษ การทำงานช่วงปิดภาคเรียน และการฝึกงาน เพิ่มเติมจาก

การเรียนรู้ในหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษามีประสบการณ์การทำงาน และสร้างเสริมทักษะและ ความสามารถในการทำงานได้

- กระตุ้นให้บริษัทขนาดใหญ่จัดอบรมให้บุคคลทั่วไป

แม้ว่าสหภาพยุโรปจะขาดแรงงานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีจำนวนมาก แต่บริษัทต่าง ๆ ก็ไม่สามารถดำเนินการได้โดยแค่มีแต่นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียว บริษัทเหล่านี้ จำเป็นต้องใช้แรงงานด้านการจัดการและทักษะการสื่อสารด้วย โดยในการจัดตั้งและขยายธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องมีผู้จัดการ ฝ่ายขาย ฝ่ายบุคคล และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่มีประสบการณ์ที่สามารถช่วยขยายธุรกิจได้ ดังนั้นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากควรจัดบริการฝึกอบรม ให้แก่บุคคลทั่วไป หลังจากได้รับการอบรมแล้วบุคคลเหล่านี้ควรได้รับการสนับสนุนให้จัดตั้งธุรกิจใหม่ (โดยอาจมีการสนับสนุนทุนโดยองค์กรขนาดใหญ่เหล่านี้) นอกจากนี้บริษัทสามารถให้การช่วยเหลือได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐบาลเพราะคุ้นชินกับระบบการทำงานเชิงธุรกิจอยู่แล้ว

2. การเข้าถึงผู้ที่มีความสามารถเป็นเลิศ

บริษัท McKinsey กล่าวว่าช่องว่างระหว่างความต้องการของนายจ้างและทักษะของลูกจ้างมีมากขึ้น โดยนายจ้างในยุโรปร้อยละ 26 ไม่สามารถหาลูกจ้างที่มีความสามารถเป็นเลิศมาทำงานที่ต้องการได้ ผู้ประกอบการใหม่จำนวนมากจึงต้องไปตั้งฐานธุรกิจในประเทศอื่น ๆ ของโลก ตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบ ชาวเยอรมันจำนวนประมาณ 50,000 คน และผู้ประกอบการชาวฝรั่งเศสจำนวน 500 คน ได้ไปตั้ง ฐานธุรกิจในเขตแคลิฟอร์เนียตอนใต้ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเข้าถึงลูกจ้างที่มี ความสามารถและทักษะตามที่ต้องการได้ดังนี้

- ทำให้ยุโรปเป็นภูมิภาคที่รวบรวมแรงงานที่มีทักษะสูงเพื่อเอื้อให้สามารถจัดตั้งบริษัทใหม่และ ดำเนินธุรกิจได้โดยง่าย และให้วีซ่าสำหรับผู้ทำธุรกิจ Startup ทั่วภูมิภาคยุโรป

การให้วีซ่าสำหรับผู้ทำธุรกิจ Startup จะทำให้ผู้ประกอบการที่ไม่ได้เป็นพลเมืองยุโรปมาเริ่มทำธุรกิจ ในยุโรปได้ง่ายขึ้น และทำให้บริษัทในสหภาพยุโรปจ้างผู้ที่มีความสามารถเป็นเลิศจากภูมิภาคอื่น มาร่วมกิจการใหม่ได้ง่ายขึ้นด้วย

- ทำให้บริษัทสามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้ง่าย

ยุโรปมีระบบตลาดแรงงานที่คล่องตัว โดยพลเมืองของประเทศในยุโรปสามารถไปทำงานในประเทศ ไหนก็ได้ในภูมิภาคยุโรป แต่ในการจ้างแรงงานต่างชาติที่อยู่ในกลุ่มสหภาพยุโรปนั้นยังมีกระบวนการที่

ซับซ้อนและมีค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งการจ้างแรงงานทางไกลจากต่างประเทศมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น เราจะต้องทำให้กระบวนการจ้างแรงงานต่างชาติทำได้ง่ายขึ้นโดยที่ไม่จำเป็นต้องไปจัดตั้งสำนักงานในต่างประเทศ

- ทำให้การเลิกจ้างงานเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายขึ้น

ธุรกิจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ความต้องการของตลาดมีการลดและการเพิ่ม ลูกจ้างอาจทำงานไม่ได้ตามที่บริษัทต้องการ ดังนั้นเพื่อให้ธุรกิจต่าง ๆ ในยุโรปสามารถแข่งขันได้ เราจะต้องทำให้การเลิกจ้างพนักงานที่ทำงานไม่ได้ตามเป้าหมายมีกระบวนการที่ง่ายขึ้น ขณะนี้บริษัทต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องการเปิดกิจการในยุโรปมีความกังวลว่าเขาจะต้องทนจ้างแรงงานในยุโรปที่อาจจะปรับตัวให้เข้ากับโลกธุรกิจในปัจจุบันและในอนาคตไม่ได้

- นำแรงงานชั้นเลิศกลับมาสู่ยุโรป

ประเทศในยุโรปทุกประเทศประสบปัญหาสมองไหล โดยแรงงานชั้นเยี่ยมออกไปทำงานในสหรัฐอเมริกา ซึ่งปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของยุโรปเพราะทำให้ขาดแรงงานชั้นเลิศ เช่น ผู้บริหารระดับสูงที่มีภาวะผู้นำ นักวิจัยชั้นสูง และนักวิชาการ ด้วยเหตุนี้ประเทศในยุโรปจะต้องมีการรณรงค์ให้มีการนำแรงงานชั้นเลิศกลับบ้านโดยการให้การสนับสนุนทุนวิจัย สนับสนุนกระบวนการทำงาน และมีการประกาศเกียรติคุณผู้ที่มีความสามารถเหล่านั้น

3. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2008 เงินร่วมลงทุนในธุรกิจในทวีปยุโรป และในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปลดลงมากกว่าครึ่ง การลงทุนในระยะยาวในยุโรป และในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปจะถดถอยมากขึ้นไปอีก ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ดังนี้

- เพิ่มการลงทุนจากภาคเอกชน และการลงทุนระดับองค์กรในการสร้างธุรกิจ Startup

โดยให้การลดหย่อนภาษีกับนักลงทุนที่ซื้อหุ้นบริษัทที่มีความเสี่ยงสูง อย่างเช่น บริษัทในโครงการร่วมลงทุนวิสาหกิจ Enterprise Investment Scheme (EIS) และ Seed Enterprise Investment Scheme (SEIS) ของประเทศสหราชอาณาจักร ในปัจจุบันธุรกิจ Startup ในยุโรปจะต้องหาเงินทุนมาจากภายนอกประเทศ และมักจะมาจากนอกทวีปยุโรป ดังนั้นเมื่อระดมทุนได้สำเร็จแล้ว ธุรกิจนั้นก็ต้องย้ายกิจการไปยังประเทศที่สนับสนุนทุนให้ การย้ายกิจการทำให้ประเทศสูญเสียคนที่มีความสามารถเป็นเลิศเหล่านี้ไปในเวลาอันสั้น และในระยะยาวประเทศก็สูญเสียรายได้ด้วย

นอกจากนี้จะต้องกระตุ้นให้ผู้จัดตั้งธุรกิจนำผลกำไรที่ได้จากความสำเร็จของธุรกิจมาหมุนเวียนในการลงทุน เพื่อให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่รายอื่น ๆ ได้ประสบผลสำเร็จในอนาคตด้วย การกระตุ้นการลงทุนอาจจะทำอย่างประเทศอิสราเอลที่ให้นักลงทุนที่ร่วมทุนกับธุรกิจใหม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้จากผลกำไรของธุรกิจใหม่ที่ไปร่วมลงทุน หรือการให้นักลงทุนที่เอาเงินไปลงทุนในบริษัทขนาดเล็กในสหภาพยุโรปนำมาหักภาษีได้

- **ทำให้บริษัทที่มีการเติบโตสูงสามารถระดมทุนผ่านตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์แก่มหาชนได้ง่ายขึ้น**
ทำให้การเข้าถึงตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์แก่มหาชนและแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น เช่น ตลาดหลักทรัพย์ลอนดอนที่มีการขายหลักทรัพย์แก่มหาชนให้กับธุรกิจที่มีการเติบโตสูง นอกจากนี้ ในเมื่อบริษัทที่มีการเติบโตสูงมีส่วนช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจ และตลาดหลักทรัพย์ของสหภาพยุโรป ดังนั้นควรมีการจัดตั้งหน่วยระดมทุนมหาชนสำหรับธุรกิจทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อให้การจัดตั้งบริษัทมหาชนในประเทศสหรัฐอเมริกา มีน้อยลง นอกจากนี้ควรรักษาความสำเร็จของภาคธุรกิจนี้มาเผยแพร่ เพื่อช่วยขจัดความแคลงคลางใจในการลงทุนให้กับมหาชน

- **ใช้สินค้าและบริการจากธุรกิจขนาดเล็ก**

เงินสนับสนุนจากรัฐเป็นการช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กเติบโตได้ทางหนึ่ง แต่การช่วยให้ธุรกิจขนาดเล็กเติบโตได้ยังสามารถทำได้โดยการให้หน่วยงานของรัฐใช้สินค้าและบริการจากธุรกิจขนาดเล็กทั่วภูมิภาคยุโรป โดยปกติธุรกิจที่ได้สัญญาการจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐมักจะเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ ทำให้ผู้ประกอบการใหม่ไม่มีโอกาสทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐเลย เพราะระบบการจัดซื้อจัดจ้างมีความซับซ้อนมากและธุรกิจที่ทำการซื้อขายกันอยู่แล้วก็มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐอย่างเหนียวแน่น จนทำให้ผู้ประกอบการใหม่ไม่อยากจะเข้ามาแข่งขัน ถ้ารัฐบาลของประเทศในสหภาพยุโรปต้องการการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศ ก็ต้องช่วยจัดสรรส่วนแบ่งการตลาดเหล่านี้ให้ธุรกิจขนาดเล็กบ้าง

- **จัดตั้งธุรกิจผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ : ธุรกิจทั่วภูมิภาคยุโรป**

การจัดตั้งบริษัทในแต่ละประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปนั้นมีอุปสรรคต่าง ๆ กันไป ข้อกำหนดในการจัดตั้งธุรกิจใหม่มีมากมาย ตั้งแต่จำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำ การขายหุ้น ไปจนถึงข้อกำหนดที่ซับซ้อน ทำให้ผู้ที่จะเริ่มธุรกิจใหม่เกิดความท้อถอยได้ง่าย เราจึงแนะนำให้มีการจัดตั้งธุรกิจผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อกำหนดเหมือนกันทั่วสหภาพยุโรป และสามารถจัดทำได้ใน 24 ชั่วโมง การดำเนินการเช่นนี้นอกจากจะช่วยให้การจัดตั้งบริษัททำได้ง่ายขึ้นแล้ว ยังช่วยให้การลงทุนข้ามประเทศทำได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

- ใช้ระบบการหักภาษีจากผลกำไร ไม่ใช่หักจากรายได้

ในยุโรป บุคคลที่ถือหุ้นในบริษัทจะต้องจ่ายภาษีเงินได้ทั่วไป ทำให้ความดึงดูดใจในการลงทุนของธุรกิจเริ่มใหม่ที่มีความเสี่ยงสูงนั้นลดน้อยลงไป เราจึงแนะนำว่าควรมีการใช้ระบบหักภาษีจากผลกำไรจากการประกอบการเท่านั้น ไม่ใช่หักจากรายได้

4. นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กฎหมายการคุ้มครองข้อมูลในยุโรปเป็นกฎหมายที่ไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย ทำให้บริษัทโดนกล่าวหาว่าละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้โดยง่าย และนี่อาจเป็นเหตุผลที่บริษัทเหล่านั้นไม่มาตั้งกิจการในยุโรปตั้งแต่แรก ดังนั้นยุโรปจะต้องหามาตรการและกระบวนการที่คงเส้นคงวาและมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้การเข้าถึงข้อมูลของประเทศในสหภาพยุโรปมีความซับซ้อนและทำได้ช้ามาก ทั้ง ๆ ที่การเข้าถึงข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงการให้บริการและลดค่าใช้จ่าย ดังนั้นเราควรดำเนินการตามข้อแนะนำดังนี้

- ทบทวนและสร้างบรรทัดฐานทางกฎหมายด้านการคุ้มครองข้อมูล

การขาดบรรทัดฐานทางกฎหมายด้านการคุ้มครองข้อมูลในยุโรป ถือเป็นอุปสรรคต่อบริษัทที่ต้องการทำธุรกรรมระหว่างประเทศสมาชิก ในภาพรวมกฎหมายของยุโรปมีข้อกำหนดมากกว่ากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้บริษัทในอเมริกาได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจมากกว่า เราจึงเสนอให้มีการกำหนดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้เหมือนกันทั้งสหภาพยุโรป

- ยกเลิกข้อกำหนดที่บังคับให้บริษัทที่มีข้อมูลส่วนบุคคลต้องเก็บข้อมูลไว้ในประเทศนั้นเท่านั้น

ในปัจจุบันระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ จำนวนมากได้ถูกบรรจุไว้ในฐานข้อมูล Cloud ซึ่งการบังคับให้บริษัทในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปเก็บข้อมูลไว้ในประเทศต้นทางที่ตั้งบริษัทเท่านั้น ถือเป็นกระบวนการที่ล่าช้า มีค่าใช้จ่ายสูง สร้างอุปสรรคให้กับการค้าแบบเสรี และทำให้ความเข้มแข็งของธุรกิจลดลง

- เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลของรัฐได้

ข้อมูลสาธารณะในสหภาพยุโรปเป็นข้อมูลที่บุคคลทั่วไปเข้าถึงได้ยากมาก ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการคมนาคมขนส่ง การคลัง หรือข้อมูลการประมูลจัดซื้อจัดจ้าง แต่ทว่าการเปิดเผยข้อมูลของรัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสในการบริหาร สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ทำให้พลเมืองมีส่วนร่วมในการ

บริหาร และเพิ่มขีดความสามารถและความเสมอภาคในสังคม นอกจากนี้การเข้าถึงข้อมูลของรัฐยังช่วยให้บริษัทผลิตสินค้าและบริการสามารถลดการพึ่งพาจากรัฐ และสร้างธุรกิจใหม่ ๆ ได้ในขณะเดียวกัน

- ทำให้หน่วยงานของรัฐคิดแบบดิจิทัล

ในยุคที่รัฐบาลต้องตัดงบประมาณและการให้บริการสาธารณะนั้น รัฐบาลจะต้องคิดแบบดิจิทัลเพื่อลดค่าใช้จ่ายและสามารถปรับปรุงการให้บริการได้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของประชาชน หน่วยงานของรัฐควรทำงานโดยใช้ระบบปฏิบัติการทางเทคโนโลยีระบบเดียวกัน โดยเป็นระบบที่ดีเทียบเท่ากับ หรือดีกว่าระบบที่ประชาชนได้ใช้กันอย่างแพร่หลายในชีวิตประจำวัน

5. ภาวะความเป็นผู้นำ

ยุโรปมีผู้ประกอบการใหม่ที่ประสบความสำเร็จจำนวนมาก และมีผู้ที่มีความสามารถเป็นเลิศและมีความคิดริเริ่มยอดเยี่ยม หลายประเทศมีบริษัทด้านเทคโนโลยีหลายสิบบริษัทที่พร้อมเสนอขายหุ้นใหม่แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก อีกทั้งพร้อมที่จะขยายกิจการสู่ระดับโลก ดังนั้นเราจะต้องกระตุ้นให้มีบริษัทในลักษณะนี้มากขึ้นเพื่อเป็นการพุ่มพักให้บริษัทเหล่านี้เติบโตทางเศรษฐกิจในสหภาพยุโรป แทนที่จะไปหาช่องทางเติบโตทางเศรษฐกิจในอเมริกา ดังนั้นจึงมีคำแนะนำว่า

- เปลี่ยนวิธีคิดของคนยุโรปในเรื่องความสำเร็จ

วัฒนธรรมยุโรปชื่นชมความสำเร็จของบุคคลมีชื่อเสียง นักกีฬา นักดนตรี และนักแสดง แต่ทว่าผู้ประกอบการที่ทำประโยชน์ต่อชีวิตของประชาชนก็ควรได้รับการชื่นชมในความสำเร็จด้วย ดังนั้นเราต้องทำให้คนทั่วไปมีความชื่นชมยินดีกับนวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ ไม่ใช่มองว่าคนพวกนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีเท่านั้น แต่เราจะต้องส่งเสริมให้การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่น่าทึ่งและมองคนที่ทำธุรกิจได้สำเร็จเปรียบเสมือนวีรบุรุษ นอกจากนี้เราต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงเครื่องมือและกระบวนการในการเริ่มทำธุรกิจใหม่ ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้คนมีความกล้าและความอยากในการเริ่มทำธุรกิจ

- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ด้านดิจิทัลในทุกประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป

การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ด้านดิจิทัลในทุกประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรปจะช่วยให้คนในสังคมตระหนักถึงประโยชน์ของสังคมดิจิทัล ซึ่งแม้ว่าคนบางกลุ่มจะทราบอยู่แล้ว แต่เรายังต้องเผยแพร่ให้กว้างขวางมากขึ้น การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ด้านดิจิทัลเป็นตำแหน่งงานถาวรและปฏิบัติงานเต็มเวลา

นั่นจะทำให้นวัตกรรมด้านดิจิทัลเข้าถึงการประกอบการในทุกระดับ และทำให้รัฐบาลมีความโปร่งใส อีกทั้งมีการประสานงานกับภาคส่วนอื่น ๆ ของรัฐมากขึ้น

- สร้างแหล่งรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

จัดหาทรัพยากรข้อมูลที่รัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่นสามารถแลกเปลี่ยนแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันได้ เพื่อให้การปฏิบัติเห็นผลได้โดยทันที

- จัดให้มีเวทีดิจิทัลยุโรป

เชิญชวนผู้ประกอบการชั้นนำ นักการเมือง และนักกำหนดนโยบายมาร่วมกันสร้างความเข้าใจ และตั้งเป้าหมายในการนำค่าแกลงการณฉบับนี้ไปสู่การปฏิบัติ

ตัวอย่างความสำเร็จของธุรกิจ Startup ในยุโรป

ในปัจจุบันธุรกิจ Startup ในยุโรปได้ก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และทำให้อัตราการจ้างงานมีสูงขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการได้รับความช่วยเหลือและได้รับโอกาสทางด้านงบประมาณจากเครือข่ายท้องถิ่นและสหภาพยุโรป ซึ่งสหภาพยุโรปได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจให้อื้อต่อการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการ Horizon 2020 และ Startup Europe Initiative เป็นต้น

โดยในหลาย ๆ ประเทศในยุโรปได้มีธุรกิจ Startup ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ประเทศบัลแกเรีย

- Jumpido: บริษัทที่พัฒนาเกมส์ด้านการศึกษาให้แก่เด็กในวัยประถมศึกษา ซึ่งได้รวบรวมฟังก์ชันต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกายอย่างง่าย ๆ การติดตามการเคลื่อนไหว และการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน ในแนวทางที่ให้เด็กเกิดความสุขในการร่วมกิจกรรมเหล่านี้ (<http://www.jumpido.com/en>)

- MammothDB: บริษัทที่ให้บริการทางด้านวิเคราะห์ธุรกิจแบบครบวงจรที่มีราคาย่อมเยา โดยมีคลังข้อมูลขนาดใหญ่ที่จะช่วยให้ผู้ใช้นำไปพัฒนาการดำเนินงานทางธุรกิจของตนเอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มกำไรได้ (<http://www.mammothdb.com/>)

- Coherent Labs: บริษัทที่ให้ความช่วยเหลือแก่นักพัฒนาเกมสในการปรับปรุงงานดีไซน์ให้มีความสวยงาม และสร้างส่วนเชื่อมโยงเพื่อโต้ตอบกับผู้เล่นเกมส์ เช่น จอแสดงผลอัจฉริยะ (heads up display) จอที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ (interactive screen) งานกราฟฟิก และระบบวีดีโอสตรีมมิง เป็นต้น (<http://coherent-labs.com/>)
- Join the Players: บริษัทที่ให้บริการเทคโนโลยีการบันทึกภาพการแข่งขันฟุตบอลแก่นักกีฬาสมัครเล่น เพื่อให้สามารถดูการแข่งขันย้อนหลังของตนเองได้ (http://www.jointheplayers.com/?_locale=en)
- Embrioo.com: บริษัทที่ให้คำปรึกษาและช่วยพัฒนารูปแบบทางธุรกิจ โดยทำการเชื่อมโยงบุคคลมหาวิทยาลัย และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (<http://embrioo.com/>)
- IT Instructor: บริษัทที่ให้บริการการอบรมทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) แบบออนไลน์ และจัดหาผู้ฝึกสอนทางด้าน IT (<https://it-instructor.com/>)

2) ประเทศไชปรัส

- ENGINO: ผู้ให้บริการระบบการก่อสร้างแบบ 3 มิติ เพื่อการผลิตของเล่นสำหรับเด็ก (https://www.facebook.com/enginotoys/info/?tab=page_info)
- Funifi: บริษัทพัฒนาแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือสำหรับครอบครัว โดยผู้ปกครองสามารถมอบหมายงานบ้านให้เด็ก ๆ ทำผ่านแอปพลิเคชันนี้ เมื่อเด็กสามารถทำงานได้ลุล่วงก็จะได้รับแต้มมาสะสมเพื่อนำไปแลกเปลี่ยนของรางวัลต่าง ๆ เช่น เกมส์ อุปกรณ์ดิจิทัล หรือการเพิ่มยอดเงินในโทรศัพท์ (<https://funifi.com/>)
- Teach'nGo: บริษัทพัฒนาระบบการเรียนรู้ ซึ่งถูกออกแบบเพื่อประโยชน์ให้แก่ผู้สอนมืออาชีพ โดยระบบจะช่วยจัดการรายวิชา การสอนแบบออนไลน์ และการตรวจสอบการจ่ายเงิน ทำให้ผู้สอนใช้เวลาน้อยลงในการทำงานด้านการบริหาร และมีเวลาที่จะใส่ใจในการสอนมากขึ้น (www.teachngo.com)
- Ladybug: บริษัทที่พัฒนาระบบควบคุมและติดตามการใช้พลังงาน ซึ่งทำให้เจ้าของบ้าน หรือผู้เช่าบ้านควบคุมการใช้พลังงานภายในบ้านได้ดีขึ้น (<http://www.smart-ladybug.com/>)

3) ประเทศฝรั่งเศส

- BlaBlaCar: ผู้ให้บริการเชื่อมต่อระหว่างผู้ที่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวที่มีที่นั่งเหลือ กับผู้โดยสารอื่น ๆ ที่ประสงค์จะร่วมเดินทางไปด้วยกัน โดยปัจจุบันมีผู้ใช้บริการของ BlaBlaCar เป็นจำนวนกว่า 2 ล้านคนต่อเดือน ซึ่งถือเป็นการสร้างเครือข่ายการคมนาคมแบบใหม่ (www.blablacar.com)
- Vestiaire Collective: ตลาดสินค้าออนไลน์ที่ให้บริการซื้อขายสินค้าหรูหรามือสอง โดยทีมงานด้านแฟชั่นของบริษัทมีการตรวจสอบและให้การรับประกันว่าสินค้าทุกชิ้นนั้นเป็นของแท้และยังอยู่ในสภาพที่ดี (<http://www.vestiairecollective.com/>)
- Criteo: บริษัทที่ให้บริการด้านการตลาดและโฆษณาแบบดิจิทัล ซึ่งสามารถถูกออกแบบให้เหมาะสมต่อสินค้าและบริการแต่ละชนิด และตรงกับความต้องการของลูกค้าแต่ละรายได้ (<http://www.criteo.com/>)
- Wheretogot: เว็บไซต์ที่ใช้กลุ่มมวลชนในการช่วยหาและระบุยี่ห้อของเสื้อผ้า หรือสินค้าต่าง ๆ ในวงการแฟชั่น ที่สมาชิกของเว็บไซต์ได้นำมาโพสต์ไว้ (<http://wheretogot.it/>)
- Lima: เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงห้องสมุดดิจิทัลได้อย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดใดในการเข้าถึง อีกทั้งยังไม่ถูกจำกัดโดยระบบปฏิบัติการหรือขนาดของอุปกรณ์ที่ใช้ (<https://meetlima.com/index.php?lang=en>)
- Bird Office: เว็บไซต์ที่ผู้ใช้สามารถจองห้องประชุมแบบออนไลน์ ณ บริษัท โรงแรม หรือศูนย์ธุรกิจต่าง ๆ ได้ โดยจะจองเป็นวัน หรือเพียงไม่กี่ชั่วโมงก็ได้ (<https://www.bird-office.com/>)
- Captain Contrat: บริษัทที่ให้บริการการทำสัญญาทางกฎหมายแบบออนไลน์ โดยลูกค้าเพียงแสดงเจตจำนงว่าต้องการทำสัญญาแบบใด จากนั้นก็จะได้รับการติดต่อจากนักกฎหมายของบริษัท เพื่อดำเนินการและจัดส่งสัญญาให้แก่ลูกค้าภายใน 72 ชั่วโมง (<https://captaincontrat.com/>)

4) ประเทศเยอรมนี

- Zalando: ผู้รวบรวมเสื้อผ้าและรองเท้ายี่ห้อชื่อดังทั่วโลกมาไว้บนเว็บไซต์ เพื่อให้ลูกค้าเลือกซื้อแบบออนไลน์ได้ (<https://www.zalando.de/>)

- Delivery Hero: ผู้ให้บริการสั่งซื้ออาหารออนไลน์ พร้อมจัดส่งอาหารถึงประตูบ้าน โดยตอนนี้ได้ให้บริการแล้วใน 23 ประเทศ (<http://www.deliveryhero.com/>)
- Wooga: ผู้พัฒนาเกมส์บนมือถือรายแรกของโลก โดยบริษัทได้สร้างเกมส์ที่ใช้บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่ อย่างเช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต รวมไปถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง facebook (www.wooga.com)
- Researchgate: เว็บไซต์เครือข่ายสังคมสำหรับนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย เพื่อมาแลกเปลี่ยนผลงาน ความรู้ และความเชี่ยวชาญทางการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นแพลตฟอร์มที่สร้างโดยนักวิทยาศาสตร์เพื่อนักวิทยาศาสตร์ (www.researchgate.net)
- Westwing: ร้านค้าออนไลน์สำหรับเลือกซื้อสินค้าสำหรับการตกแต่งภายใน และเฟอร์นิเจอร์ (www.westwing.de)
- Home24: ร้านค้าออนไลน์สำหรับเลือกซื้อเฟอร์นิเจอร์ โคมไฟ และของตกแต่งบ้าน ซึ่งให้บริการแล้วใน 6 ประเทศในทวีปยุโรป (<http://www.home24.de>)
- Kreditech: บริษัทที่ให้สินเชื่อโดยการประเมินข้อมูลเครดิต ซึ่งได้ให้สินเชื่อไปกว่า 1.5 ล้านสินเชื่อ ก่อนย่อย ๆ นับตั้งแต่เปิดตัวเมื่อปี ค.ศ. 2012 โดยอ้างอิงจากข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้จากเครือข่ายสังคมหรือบัญชีอีคอมเมิร์ซ (<http://www.kreditech.com>)
- Soundcloud: เว็บไซต์ที่ให้บริการฝากไฟล์เสียงต่าง ๆ โดยการแชร์ผ่านสังคมออนไลน์ทั้งหลาย ซึ่งเหมาะกับเหล่าบรรดานักฟังเพลง จนไปถึงคนทำเพลง เหมือนเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางดนตรีผ่านอินเทอร์เน็ต (<https://soundcloud.com/>)
- Trivago: เว็บไซต์สำหรับสืบค้นโรงแรม โดยจะนำรายชื่อโรงแรมมากกว่า 700,000 โรงแรม จากเว็บไซต์มากกว่า 200 เว็บไซต์ มาเปรียบเทียบกัน (<http://www.trivago.de/>)
- 6Wunderkinder: ผู้พัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้สำหรับการจกรายการที่จำเป็นต้องทำ (To do list) บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์ (www.6wunderkinder.com/en/)

5) ประเทศกรีซ

- Pollfish: ผู้ให้บริการแก่องค์กรต่าง ๆ ในการทำการสำรวจผ่านเว็บไซต์ของบริษัท ซึ่งง่าย สะดวก และรวดเร็ว (www.pollfish.com)
- Daily Secret: เว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลการท่องเที่ยวของเมืองต่าง ๆ ทั่วโลกในเรื่อง อาหารการกิน วัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว และชีวิตความเป็นอยู่ (<http://www.savoteur.com/world/en>)
- Doctoranytime: เว็บไซต์ที่ช่วยให้การนัดหมายกับแพทย์เป็นเรื่องที่ง่าย และสะดวกมากขึ้น (<http://www.doctoranytime.gr/>)
- Incrediblue: แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการเช่าเรือ เช่น เรือใบ และเรือยอร์ช โดยจับให้เจ้าของเรือ และผู้ที่ต้องการเช่ามาเจอกัน (www.incrediblue.com/en)
- Intale: แอปพลิเคชันที่ช่วยให้ร้านค้าเล็ก ๆ สามารถพัฒนาธุรกิจของตนเองให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าได้ (<http://www.intale.com/>)

6) ประเทศฮังการี

- SmartVineyard: ผู้ให้บริการการรักษาดูแลไร่องุ่น ซึ่งมีการให้ข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศเฉพาะพื้นที่ การเฝ้าระวังเพื่อตรวจสอบการติดเชื้อ และการเกิดโรคในต้นองุ่น พร้อมทั้งส่งสัญญาณเตือนและดำเนินการมาตรการการป้องกัน (<http://smartvineyard.com/>)
- Gazdagmami: บริษัทที่จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการสร้างงานและรายได้จากที่บ้านให้แก่คุณแม่รุ่นเยาว์ (<http://www.gazdagmami.hu/>)
- Codie: บริษัทผลิตหุ่นยนต์ของเล่นที่ช่วยสอนเด็ก ๆ ในการใช้คอมพิวเตอร์ (<http://www.getcodie.com/>)
- Sighter: บริษัทที่ให้บริการการจัดการเส้นทางสำหรับการใช้รถเข็นหรือเก้าอี้รถเข็น โดยจะแสดงแผนที่ให้เห็นว่าพื้นที่ไหนที่สามารถนำรถเข็นเข้าไปได้ (<http://guruljszabadon.hu/city2/>)
- Now Technologies: บริษัทที่ทำการพัฒนา ออกแบบ ผลิต และให้บริการทางการตลาดสำหรับเก้าอี้รถเข็นเอนกประสงค์ (<http://nowtech.hu/>)

- Optoforce: บริษัทที่มีต้นกำเนิดมาจากห้องปฏิบัติการด้านหุ่นยนต์และเทคโนโลยีชีวจักรกลของมหาวิทยาลัย Pazmany Peter ณ กรุงบูดาเปสต์ ประเทศฮังการี โดยบริษัทมีความเชี่ยวชาญในการสร้างหุ่นยนต์เดินได้ การพัฒนาอุปกรณ์รับรู้การสัมผัส และเทคโนโลยีป้อนข้อมูลย้อนกลับจากเครื่องจักรสู่คนผ่านการสัมผัส (haptic interaction) (<http://optoforce.com/>)
- Brickflow: เว็บไซต์ที่ช่วยผู้ที่อยู่ในสังคมออนไลน์ในการหารูปและวิดีโอ และแนะนำเว็บบล็อกต่าง ๆ ที่น่าสนใจ (<http://company.brickflow.com/>)
- Sopreso: บริษัทที่พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนองาน โดยช่วยให้มีการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างผู้นำเสนองาน และผู้ชม โดยผู้ชมสามารถตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และให้คะแนนต่อการนำเสนองานนั้น ๆ ได้ (<https://sopreso.com/>)
- DZZOM: บริษัทที่บูรณาการเครือข่ายทางการแพทย์และเภสัชวิทยาเข้าสู่ห่วงโซ่คุณค่าทางชีวเภสัช เพื่อพัฒนาการรักษาให้แก่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ และเฉพาะเจาะจงมากขึ้น (<http://dzzom.com/>)

7) ประเทศอิตาลี

- MusiXmatch: เว็บไซต์รวบรวมเนื้อเพลงที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยปัจจุบันมีผู้ใช้มากกว่า 30 ล้านคนทั่วโลก (www.musixmatch.com)
- Decisyon Inc.: บริษัทที่พัฒนาซอฟต์แวร์ด้านการจัดการประสิทธิภาพการทำงานทางธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการ และผู้ผลิตชั้นนำ โดยรวมการบริการด้านการวิเคราะห์ การวางแผน และการดำเนินงานเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างชาญฉลาด (<http://www.decisyon.com/>)
- Sardex: เครือข่ายด้านการสร้างวิถีแห่งเงินตราเสริม (complementary currency network) ซึ่งดำเนินการอยู่ที่เกาะ Sardinia เกาะ Lombardia เกาะ Lazio เกาะ Piemonte เกาะ Marche เกาะ Emilia Romagna และเกาะ Campania ประเทศอิตาลี (<http://www.sardex.net/>)
- Talent Garden: เครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ ผู้รับจ้างอิสระ และบริษัท Startup ด้านเทคโนโลยีที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป (<http://milano.talentgarden.org/>)

- Ennova: บริษัทที่ให้บริการด้านการออกแบบ การพัฒนา และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ โดยจะเอื้อให้เจ้าของกิจการสามารถติดต่อกับลูกค้าในระยะไกลได้ ผ่านสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ (<http://www.ennova.it/>)
- Expert System: บริษัทพัฒนาเทคโนโลยีด้านภาษาที่สามารถอ่านและเข้าใจภาษาหลาย ๆ ภาษาได้ (<http://www.expertsystem.com/>)

8) ประเทศเนเธอร์แลนด์

- 3D Hubs: เว็บไซต์ที่ให้บริการการพิมพ์งาน 3 มิติ (www.3dhubs.com)
- Blendle: แพลตฟอร์มออนไลน์ที่รวบรวมสื่อสิ่งพิมพ์จากหลาย ๆ สำนักไว้ด้วยกัน (<https://blendle.com/signup/kiosk>)
- Human: แอปพลิเคชันที่ใช้ติดตามสุขภาพและการออกกำลังกายของมนุษย์ (<http://human.co/>)
- MessageBird: บริษัทผู้ให้บริการส่งข้อความ และเสียงไปยังที่ต่าง ๆ ทั่วโลก (<https://www.messagebird.com/nl-be/>)
- SEOshop: บริษัทที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยจะช่วยผู้ประกอบการในการจัดตั้งร้านค้าออนไลน์ (<http://www.seoshop.nl/>)
- SnappCar: แอปพลิเคชันที่ให้บริการโดยสารทางรถยนต์ รถเช่า และแบ่งปันรถยนต์กันใช้ (<http://www.snappcar.com/>)
- The Cloakroom: หน่วยงานที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านแฟชั่น เครื่องแต่งกาย ให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพ รสนิยม อาชีพ และการใช้ชีวิตประจำวัน (www.thecloakroom.nl)
- TicketSwap: ตลาดสินค้าออนไลน์ในการซื้อตั๋วคอนเสิร์ต (www.ticketswap.nl)
- Travelbird: เว็บไซต์สำหรับการจองโปรแกรมท่องเที่ยว และที่พักใน 18 ประเทศทั่วโลก (<https://travelbird.co.uk/>)

9) ประเทศโปแลนด์

- IVONA: บริษัทผู้พัฒนาระบบการถอดตัวอักษรเป็นคำพูดในหลาย ๆ ภาษา โดยเว็บไซต์ Amazon.com ได้นำเทคโนโลยีนี้ไปใช้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 (www.ivona.com)
- UXPin: แพลตฟอร์มที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยทีมผู้ผลิตสินค้าสามารถใช้แพลตฟอร์มนี้ในการออกแบบ และนำเสนอโครงสร้างและตัวตนแบบของสินค้าได้อย่างง่ายดาย ซึ่งช่วยดึงดูดความสนใจของนักลงทุนต่างชาติหลายรายได้ (<https://uxpin.com>)
- Codility: บริษัทที่พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบและปรับปรุงการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในบริษัท และสำนักงานต่าง ๆ โดยนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 มีบริษัทจำนวนมากกว่า 1,200 บริษัท จาก 120 ประเทศ ได้ใช้บริการจาก Codility แล้ว (<https://codility.com/>)
- Estimote Beacons: บริษัทที่พัฒนาเซนเซอร์ขนาดเล็กแบบไร้สาย ซึ่งใช้สัญญาณบลูทูธเพื่อหาตำแหน่งของวัตถุต่าง ๆ และทำการติดต่อกลับมายังสมาร์ทโฟนของเรา (<http://estimote.com/>)
- DICE+-: ผู้พัฒนาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยอาศัยสัญญาณบลูทูธในการช่วยให้ลูกค้าสามารถเล่นเกมกระดานต่าง ๆ บนแท็บเล็ต คอมพิวเตอร์พกพา สมาร์ทโฟน หรือแม้กระทั่งโทรทัศน์ได้
- Neuroon: ผู้พัฒนาแถบคาดศีรษะที่ใช้ในการวัดการทำงานของระบบประสาท และระดับของการออกกำลังกาย เพื่อประเมินคุณภาพของการนอนหลับ (<https://neuroon.com/>)
- Brand24: อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้ตรวจสอบและติดตามการสนทนาบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ชนิดต่าง ๆ เช่น Facebook, Twitter และ Youtube เป็นต้น (<https://brand24.pl/>)
- Zortrax M200: บริษัทผู้ผลิตเครื่องพิมพ์ที่ใช้ในบ้านสำหรับการพิมพ์งาน 3 มิติ (<https://zortrax.com/>)
- Audioteka: เว็บไซต์ที่รวบรวมหนังสือเสียง (audiobook) ในภาษาต่าง ๆ รวม 9 ภาษา จาก 23 ประเทศทั่วโลก (<http://audioteka.pl/nowa-audioteka/>)

10) ประเทศโปรตุเกส

- nMusic: ผู้ให้บริการสตรีมมิ่งสำหรับการดูวิดีโอ และฟังเพลง อย่างเต็มรูปแบบเพื่อใช้กับโทรศัพท์มือถือ และคอมพิวเตอร์อัจฉริยะ (<http://nmusic.pt/wp/>)
- NDrive: ผู้พัฒนาระบบนำทางส่วนบุคคลเพื่อใช้บนสมาร์ทโฟน (<http://www.ndrive.com/>)
- Patient-Innovation: แพลตฟอร์มที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการรักษาโรคเรื้อรัง และโรคหายากต่าง ๆ (<https://patient-innovation.com/>)
- SiscCog: บริษัทผู้พัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อช่วยในการวางแผนและจัดการการบริหารเครือข่ายขนส่งสาธารณะโดยเฉพาะ รถไฟ และรถไฟใต้ดิน (<http://www.siscog.pt/>)

11) ประเทศสโลวาเกีย

- sli.do: เว็บไซต์ที่เอื้อให้ผู้ใช้สามารถโต้ตอบแบบทันทีในระหว่างการประชุม (www.sli.do)
- datamolino.com: ผู้พัฒนาเครื่องมือในการช่วยผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการแปลงใบกำกับสินค้า และเอกสารอื่น ๆ ของบริษัทให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถนำเข้าสู่ระบบบัญชีได้โดยตรง (www.datamolino.com)
- diagnose.me: เว็บไซต์ที่ช่วยให้ผู้ป่วยสามารถปรึกษากับแพทย์และนักรังสีวิทยาระดับโรคเกี่ยวกับการตรวจเอกซเรย์ด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Magnetic resonance imaging, MRI) และเครื่องตรวจวินิจฉัยโรคเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT scan) (www.diagnose.me)
- mentigram.com: แพลตฟอร์มสำหรับการติดตามผู้ป่วยประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่ให้การรักษาสภาพทราบและติดตามความก้าวหน้าของการรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแลได้ (<https://mentigram.com/>)
- inhiro.com: ผู้พัฒนาระบบการรับสมัครพนักงานให้แก่บริษัทต่าง ๆ โดยสร้างโฆษณาประชาสัมพันธ์การรับสมัครงานได้อย่างสวยงามและดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี รวมทั้งได้นำประกาศการรับสมัครงานเหล่านี้ไปเผยแพร่ในชุมชนสังคมออนไลน์ (<https://inhiro.com/>)
- youstice.com: เว็บไซต์ที่ช่วยแก้ปัญหาข้อเรียกร้องของลูกค้า โดยการอำนวยความสะดวกต่อการเจรจาโดยตรงระหว่างลูกค้าและเจ้าของธุรกิจ (<http://www.youstice.com>)

- pexe.so: แพลตฟอร์มในการวิเคราะห์และจัดการไฟล์วิดีโอและเพลง ซึ่งให้ผู้ใช้สามารถค้นหาวิดีโอและเพลงจากที่ไหนก็ได้บนโลกอินเทอร์เน็ต (<https://pexe.so>)

12) ประเทศสเปน

- Concept inbox: แพลตฟอร์มสำหรับผู้ทำงานออกแบบ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้อัปโหลดงานออกแบบของตนเอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อชิ้นงานได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ใช้มากกว่า 13,000 ราย จากทั้งหมด 120 ประเทศ (<http://conceptinbox.com/>)

- Tyba: เครื่องขายออนไลน์สำหรับการหางาน โดยผู้ที่กำลังมองหางานสามารถนำประวัติการศึกษาและการทำงานมาเปลี่ยนแปลงให้อยู่ในรูปแบบของภาพและกราฟฟิก โดยปัจจุบันมีบริษัทมากกว่า 700 บริษัทได้ใช้ Tyba ในการหาพนักงานใหม่เข้ามาทำงานในบริษัท

- Habitissimo: เว็บไซต์ที่ประสานการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าของบ้าน ผู้รับเหมา สถาปนิก และนักตกแต่งภายในเพื่อการสร้างบ้านที่นำมาซึ่งความพึงพอใจแก่ทุกฝ่าย (<http://www.habitissimo.es/>)

- Smartaxi: แอปพลิเคชันซึ่งช่วยให้ผู้ขับรถแท็กซี่หาพื้นที่ที่มีผู้โดยสารที่ต้องการจะเดินทางได้ โดยช่วยให้ผู้ขับรถแท็กซี่สามารถจัดการเวลาการทำงานได้ดี และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเติมน้ำมัน ในขณะที่ผู้โดยสารก็ไม่ต้องรอนานในการหารถแท็กซี่ นอกจากนี้ยังจะช่วยบรรเทาปัญหาจราจรติดในเมืองได้อีกด้วย (<http://www.smartaxi.me/>)

13) ประเทศสวีเดน

- Apprl: แพลตฟอร์มการค้าบนสังคมออนไลน์ที่ช่วยเชื่อมต่อสำนักพิมพ์ ร้านค้าออนไลน์ และลูกค้าเข้าด้วยกันผ่านเครื่องมือดิจิทัล โดยจะช่วยให้สำนักพิมพ์ได้เงินจากเนื้อหาที่พวกเขาจัดทำขึ้น ช่วยให้ร้านค้าออนไลน์ให้เข้าถึงลูกค้าได้มากขึ้น และช่วยให้ลูกค้าได้ซื้อของที่ตนต้องการ (<http://apprl.com/en>)

- Waitress: แอปพลิเคชันทางมือถือใช้สำหรับสั่งและจ่ายเงินค่าอาหาร โดยลูกค้าสามารถสั่งอาหารล่วงหน้าทั้งแบบกลับบ้าน หรือทานที่ร้านอาหาร หลังจากทำการสั่งก็จะได้รับข้อความว่าให้ไปรับอาหารตอนเวลากี่โมง (<http://www.waitress.com/>)

- Reve: แอปพลิเคชันสำหรับค้นหา เลือกซื้อ ติดตามแฟชั่นใหม่ ๆ ของสินค้าประเภทเสื้อผ้า และเครื่องประดับ พร้อมทั้งมีการแนะนำการแต่งตัว (<https://reveapp.com>)
- SNOW: ผู้พัฒนาเกมสกีการเล่นสกี และสโนบอร์ด ซึ่งผู้เล่นสามารถเลือกสภาพแวดล้อมและเส้นทางต่าง ๆ ในการเล่นได้ (<http://www.snowthegame.com/>)
- Barnebys: ผู้ให้บริการการค้นหาออนไลน์ สำหรับงานศิลปะ ของเก่า ของสะสม โดยรวบรวมรายการสินค้าจากแหล่งประมูลต่าง ๆ มาไว้ในที่ ๆ เดียวกัน (www.barnebys.com)

ประเทศไทยกับธุรกิจ Startup

สำหรับประเทศไทย ในช่วง 2 -3 ปีที่ผ่านมา ก็มีบริษัท Startup เกิดขึ้นมาจำนวนหนึ่ง และบางรายก็มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ โดยตัวอย่างของบริษัท Startup ที่เป็นที่รู้จักกันดีมีดังนี้

- STYLEHUNT: แอปพลิเคชันในการช่วยค้นหาร้านค้าและสินค้าต่าง ๆ จากสังคมออนไลน์ได้อย่างมีคุณภาพ และสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ STYLHUNT มีฟังก์ชันพิเศษที่ให้ลูกค้าเลือกสินค้าจากรูปภาพ ที่ระบุ โดยลูกค้าสามารถกดเลือก ชอบหรือไม่ชอบ และสั่งซื้อสินค้าผ่านข้อความแชทอีกด้วย (<http://www.stylhunt.com>)
- Wongnai: เว็บไซต์ที่ช่วยให้ลูกค้าสามารถค้นหาร้านอาหารที่อยู่รอบตัวได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย และได้มีการต่อยอดมาพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ และที่สำคัญทั้งสองแพลตฟอร์มยังมีพื้นที่แสดงรีวิวและความคิดเห็นของคนที่เคยไปใช้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเลือกอ่านประกอบการตัดสินใจ เนื่องด้วยรูปแบบที่ล้ำสมัยและใช้งานได้จริง ทำให้ Wongnai ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง จนมียอดดาวน์โหลด มากกว่า 500,000 ครั้งผ่าน iTunes App Store และอีกกว่า 700,000 คน สำหรับผู้ใช้ผ่านเว็บไซต์ (<http://www.wongnai.com>)
- Ookbee: แพลตฟอร์มเชื่อมต่อระหว่างสำนักพิมพ์และลูกค้าร้านหนังสือ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถซื้อและอ่านหนังสือและนิตยสารผ่านแอปพลิเคชันได้ และจ่ายเงินผ่านบัตรเครดิต Paypal มือถือ และร้านค้าสะดวกซื้ออย่าง 7-Eleven (<http://www.ookbee.com>)

- Gogoprint: เว็บไซต์ที่เกิดจากโรงพิมพ์ชั้นนำของประเทศไทย ที่ให้ลูกค้าสามารถสั่งพิมพ์งานพิมพ์ทุกรูปแบบ ตั้งแต่นามบัตร แผ่นพับ หรือแม้กระทั่ง การ์ดงานแต่งงานคุณภาพสูง พร้อมกันนี้ยังคอยปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์และราคาเพื่อตอบสนองต่อโจทย์ความต้องการของลูกค้า อย่างสม่ำเสมอ (www.gogoprint.co.th)
- Zilingo: แอปพลิเคชันซื้อสินค้าออนไลน์ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ เช่น แฟชั่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ไลฟ์สไตล์ ความงาม และสุขภาพ โดยผู้ขายสามารถลงประกาศขายสินค้าและกำหนดราคาได้ และลูกค้าสามารถเลือกร้านค้าและสินค้าได้ทันที นอกจากนี้ยังสามารถพูดคุยกับผู้ขายโดยตรงผ่านระบบข้อความแชทโดยตรง เพื่อลดขั้นตอนความยุ่งยากในการติดต่อสื่อสาร และสร้างความมั่นใจในการสั่งซื้อสินค้า (<http://zilingo.com>)
- LocalAlike: เว็บไซต์และแพลตฟอร์มทำทัวร์ท่องเที่ยวเข้าถึงชุมชน เป็นทัวร์ท่องเที่ยวทางเลือกที่เม็ดเงินกระจายไปถึงคนท้องถิ่นมากขึ้น (<http://localalike.com>)
- Jord Sabuy: ช่องทางออนไลน์ที่ช่วยให้การหาที่จอดรถในงานสำคัญ ๆ ง่ายขึ้น โดยมีการเจรจากับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เวลาที่มีการจัดงานรับปริญญา รวมถึงผู้จัดงานอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ที่อยากแชร์พื้นที่ดินที่ตนเป็นเจ้าของมาให้บริการจอดรถ ก็สามารถมาลงทะเบียนกับ Jord Sabuy และเสนอราคาค่าจอดรถรายชั่วโมงมาให้ผู้สนใจใช้บริการได้เลือกอีกด้วย (<https://www.facebook.com/jordsabuy/>)
- Golfdigg: แอปพลิเคชันที่รับจองสนามกอล์ฟชั้นนำในราคาที่ถูกลงกว่าปกติ โดยจองล่วงหน้าได้ 7 วัน (<http://www.golfdigg.com/>)
- Fixzy: แอปพลิเคชันช่วยหาช่างซ่อมงานประเภทต่าง ๆ รายแรกในประเทศไทย โดยครอบคลุมงานหลากหลายประเภท ทั้งระบบน้ำ ระบบไฟ เครื่องใช้ไฟฟ้า ซ่อมบ้าน ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับครัวเรือนที่อาจไม่มีช่างซ่อมประจำบ้าน และไม่รู้ว่าจะต้องจ้างช่างซ่อมที่ไหน และผู้ที่ต้องการการซ่อมแซมด้วยมาตรฐานความปลอดภัย (<http://app.fixzyapp.com/landing>)
- Viabus: แอปพลิเคชันติดตามรถเมล์เพื่อจะรู้ว่า สถานที่ที่จะไปมีรถเมล์สายไหนผ่านบ้าง รวมถึงรถเมล์ที่จะขึ้นตอนนี้อยู่บริเวณไหนแล้ว อีกก่นาทีถึงจะมา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนกรุงเทพฯ มากทีเดียว (<https://www.facebook.com/viabusapp/>)
- Grabajob: แอปพลิเคชันหางานซึ่งต่างจากแอปพลิเคชันหางานอื่น ๆ ตรงที่พุ่งเป้าหมายไปที่นักศึกษาฝึกงาน และนักเรียนที่ต้องการหารายได้เสริมช่วงปิดเทอมที่ต้องการงานใกล้บ้าน โดยสามารถพูดคุยกันผ่านแอปพลิเคชันระหว่างผู้จ้างและผู้สมัครงานได้ในกรณีที่ยังไม่ได้เรียกสัมภาษณ์งานโดยตรง (<http://grabajob.co.th/>)

- Zeekdoc: เว็บไซต์หาหมอเฉพาะทางในบริเวณใกล้เคียง โดยไม่ต้องไปหาหมอเฉพาะทางไกลถึงต่างจังหวัด และยังสามารถนัดตรวจผ่านเว็บไซต์โดยไม่ต้องเสียเวลาไปต่อคิวที่โรงพยาบาล (<https://zeekdoc.com/>)

แม้ว่าในช่วงหลาย ๆ ปีที่ผ่านมาจะมีธุรกิจ Startup เกิดขึ้นหลายรายในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยยังมีนวัตกรรมและธุรกิจ Startup เกิดขึ้นน้อยมาก อาจเป็นเพราะขาดการสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่าย อีกทั้งยังมีผู้ประกอบการที่สนใจทำธุรกิจ Startup แต่ไม่มีความรู้และทักษะทางด้านเทคโนโลยี และการเขียนโปรแกรมที่เพียงพอ ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับคนที่อยากเปิดร้านกาแฟแต่ชงกาแฟยังไม่เป็น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่ผู้ประกอบการเหล่านี้ต้องมีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานเป็นอย่างน้อยเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรม นอกจากนี้ผู้ประกอบการไทยรายใหม่ ๆ ที่จะริเริ่มธุรกิจ Startup ก็ควรคิดวางแผนธุรกิจและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เจาะตลาดในระดับเอเชียได้ ไม่ใช่แค่เพียงตลาดไทยเพราะมีโอกาสในการเติบโตที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้จะต้องหมั่นเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเชื่อมโยงและสร้างสรรค์นวัตกรรมขึ้นมา และที่สำคัญสำหรับการก้าวสู่เวทีโลกก็คือ ต้องมีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาควบคู่ไปด้วย

โดยในขณะนี้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำโดยท่าน ดร.พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยายามผลักดันและสนับสนุนธุรกิจ Startup ในประเทศไทย โดยเป็นเจ้าภาพจัดงาน “Startup Thailand 2016” ซึ่งเป็นการรวบรวมธุรกิจ Startup และหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจ Startup ทุกภาคส่วนเป็นครั้งแรกของประเทศไทยเพื่อมาแสดงผลงาน และร่วมเสวนาเรื่องโอกาสการเติบโตของธุรกิจ Startup ของไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้รับความรู้อย่างเต็มที่ และเกิดแรงบันดาลใจสร้างธุรกิจให้ก้าวหน้าและสร้างรายได้ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

บรรณานุกรม

1) Help internet-driven economic growth transform the lives of millions: A manifesto for entrepreneurship & innovation to power growth in the EU.

<http://www.miningtheseem.org.uk/wp-content/uploads/2013/09/manifesto.pdf>

2) Startup Europe

<http://startupeuropeclub.eu/>

3) Startup success stories

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/startup-success-stories>

4) Startup Thailand

<http://www.thailandstartup.org/>

5) แนวโน้มธุรกิจ STARTUP 2559

<http://www.maruey.com/article/contentinjournal0009.html>